

O'zbekiston Respublikasi
Sog'liqni saqlash vazirining
2025 yil "23" iyundagi
180-sonli buyrug'iga
ilova

**SELIAKIYA NOZOLOGIYASI BO'YICHA TIBBIY XIZMAT
KO'RSATISH MILLIY KLINIK STANDARTI**

“TASDIQLAYMAN”

O‘zR SSV RIPIATM direktori

_____ A.A. Abdukayumov

“_____” _____ 2025-yil

**SELIAKIYA NOZOLOGIYASI BO‘YICHA TIBBIY XIZMAT KO‘RSATISH MILLIY
KLINIK STANDARTI**

Toshkent 2025

SELIAKIYA

NOZOLOGIYASI BO'YICHA TIBBIY XIZMAT KO'RSATISH MILLIY KLINIK STANDARTI

MILLIY KLINIK STANDART NOZOLOGIYASINING NOMI (KODI), TASHXISLASH VA DAVOLASHGA JALB ETILADIGAN MUTAXASSISLAR NOMI

XKT-10/11 bo'yicha kodlanishi:	Nozologik nomlanishi:	Nozologiya bo'yicha ambulatoriya sharoitida tashxislash va davolash uchun jalb etiladigan mutaxassislar		Nozologiya bo'yicha statsionar sharoitda tashxislash va davolash uchun jalb etiladigan mutaxassislar	
		Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassis	Qo'shimcha jalb etiladigan mutaxassislar	Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassis	Qo'shimcha jalb etiladigan mutaxassislar
K 90,0	SELIAKIYA	1. Pediatr	Kardiolog	1. Pediatr	Kardiolog
DA95		2. Gastroenterolog	Nevropatolog	2. Gastroenterolog	Nevropatolog
			endokrinolog		endokrinolog
			Fizioterapevt		Fizioterapevt
			Bolalar ginekologi		Bolalar ginekologi
			Gematolog		Gematolog

**NOZOLOGIYA BO'YICHA REJALI TASHXISLASH, DAVOLASH, REABILITATSIYA va DISPANSERIZATSIYA
TADBIRLARI**

Diagnostik tadbirlar	Tibbiy xizmatlar nomi	Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					Xizmat ko'rsatish yoki tekshiruvni o'tkazish minimal soni	Davolash muddati
		Ambulator yordam		Statsionar yordam*				
		OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Asosiy mutaxassis (shifokor) maslahati	1. Pediatr	+	+	+	+	+	yilda 2-marta	havf omili aniqlanmagan da: 3-5kun; havf omili aniqlanganda: holati yaxshilangan ga qadar
	2. Gastroenterolog		+	+	+	+	yilda 2-marta	
	...							
Izoh:								
Mutaxassis (shifokor) maslahati (qo'shimcha)	Kardiolog		+	+	+	+	yilda 1-marta	
	Nevropatolog		+	+	+	+	yilda 1-marta	
	endokrinolog			+	+	+	yilda 1-marta	
	Fizioterapevt			+	+	+	yilda 1-marta	
	Bolalar ginekologi			+	+	+	Ko'rsatma bo'yicha	
	Gematolog			+	+	+	Ko'rsatma bo'yicha	
Izoh: (ko'rsatmaga muvofiq)								
Asosiy laborator tekshiruvlar	Asosiy:							
	1. Qonning umumiy (klinik) taxlili	+	+	+	+	+	yilda 2-marta	
	2. Siydikning umumiy (klinik) tahlili	+	+	+	+	+	yilda 2-marta	
	3. Qonning biokimyoviy tahlili	+	+	+	+	+	yilda 2-marta	
	4. koprologiya	+	+	+	+	+	yilda 2-marta	
	5. Seliakiyani qonda aniqlash					+	+	1-marta

	uchun tekshiruv (anti-tTG IgA, anti-tTG IgG, selektiv IgA, anti-DPG (gliadinning anti-deamidlangan peptidlari), anti- gliadin antitanachalari (AGA), anti-EMA)							
	6. genetik tekshiruv (HLA II sinf)					+	+	1-marta
	...							

Izoh:

Qo'shimcha laborator tekshiruvlar	1. Vitamin D					+	+	Yilda 1-marta
	2. Sink					+	+	Ko'rsatma bo'yicha
	3. Gormonlar					+	+	Ko'rsatma bo'yicha
	4. Gepatit markerlari					+	+	Ko'rsatma bo'yicha
	5. Elastaza					+	+	Ko'rsatma bo'yicha
	6. Alfa 1 antitripsin					+	+	Ko'rsatma bo'yicha
	...							

Izoh: (ko'rsatmaga muvofiq)

	1. Ezofagogastro-duodenoskopiya, 12 barmoqli ichak piyozcha orqa qismi biopsiyasi bilan					+	+	Ko'rsatma bo'yicha
	2. rentgenografiya	+	+	+		+	+	Ko'rsatma bo'yicha
	3. Qorin bo'shlig'i a'zolari UTT	+	+	+		+	+	yilda 2-marta

Izoh:

Qo'shimcha instrumental tekshiruvlar	1. Videokapsulali endoskopiya (VKE)					+	+	Ko'rsatma bo'yicha
	2. EXOKG		+	+		+	+	Ko'rsatma bo'yicha
	3. EKG		+	+		+	+	Ko'rsatma bo'yicha
	4. MSKT					+	+	Ko'rsatma bo'yicha
	5. irrigografiya					+	+	Ko'rsatma bo'yicha
	7. passaj					+	+	Ko'rsatma bo'yicha
	...							

Izoh: (ko'rsatmaga muvofiq)

***STATSIONAR DAVOGA KO'RSATMA: (bu yerga ambulator davo jarayonida paydo bo'ladigan statsionar davoga ko'rsatmalar yoziladi)**

Diagnostik tadbirlar	Tibbiy xizmatlar nomi	Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					Xizmat ko'rsatish yoki tekshiruvni o'tkazish minimal soni	Davolash muddati
		Ambulator yordam		Statsionar yordam				
		OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Boshqa turdagi tekshiruvlar	1.							
	2.							
	...							
Izoh: (ko'rsatmaga muvofiq)								

(MEDIKAMENTOZ DAVO)

Davolash tadbirlari (asosiy medikamentoz davo)		Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Statsionar yordam				
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo'llanilishi	OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
1. o'rta zanjirli triglitseridlar qo'shilgan mahsus aralashmalar		+	+	+	+	+		
2. Adsorbentlar (Smektit dioktaedricheskiy, kremniy dioksid kolloidli, polimetilsiloksan poligidrat, faollashtirilgan ko'mir, gidrolizlangan lignin)	Peroral yosh dozalarida	+	+	+	+	+	Peroral yosh dozalarida	1 up
Rux preparatlari	Peroral OEE da 2 mg/kg vaznga, 6 oydan katta bolalarga 20 mg/kun X 10-14 kun davomida	+	+	+	+	+	Peroral OEE da 2 mg/kg vaznga, 6 oydan katta bolalarga 20 mg/kun X 10-14 kun davomida	1 up
Vitamin D	Peroral	+	+	+	+	+	Peroral	1 up

	6000 ME/kuniga qon zardobida vitamin V miqdori me'yorga kelguncha, profilaktik doza – 2000 ME						6000 ME/kuniga qon zardobida vitamin V miqdori me'yorga kelguncha, profilaktik doza – 2000 ME	
--	---	--	--	--	--	--	---	--

Izoh:

Davolash tadbirlari (qo'shimcha medikamentoz davo)		Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Statsionar yordam				
		OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo'llanilishi							
1.	1.							
Saccharomyces boulardii, Bacillus clausii	Peroral yosh dozalarida	+	+	+	+	+		1-2 ta up
Jejeza (III) gidroksid polimaltozat Jejeza (III) gidroksid dekstran	Peroral Mushak orasiga, vena ichiga 3-5 mg elementar temir /kg vaznga, profilaktika maqsadida – 2 mg/kg	+	+	+	+	+	Peroral Mushak orasiga, vena ichiga 3-5 mg elementar temir /kg vaznga, profilaktika maqsadida – 2 mg/kg	5 amp
Pankreatin mikrosferik	Peroral 1000-2000 YED lipaz/kg vaznga	+	+	+	+	+	Peroral 1000-2000 YED lipaz/kg vaznga	1 up
Kalsiy karbonat, kalsiy sitrat	Peroral yosh dozalarida	+	+	+	+	+	Peroral yosh dozalarida	1 up
Folliy kislota	Peroral 1 mg/sut 3 oy so'ng dozani pasaytirish 400-800 mkg/sut	+	+	+	+	+	Peroral 1 mg/sut 3 oy so'ng dozani pasaytirish 400-800 mkg/sut	1 up
Glyukoza eritmasi	Vyena ichiga tomchilab 5-10 ml/kg	+	+	+	+	+	Vyena ichiga tomchilab	5 -10 fl

							5-10 ml/kg	
Fiziologik eritma 0,9%, Ringen laktat eritmasi, Reosorбилakt	Vyena ichiga tomchilab 5-10 ml/kg	+	+	+	+	+	Vyena ichiga tomchilab 5-10 ml/kg	5-10 fl
Kolekalsiferol	Peroral 6000 ME/kun qon zardobida vitamin Dning me'yoriy miqdoriga erishilguncha, profilaktik doza – 2000 ME	+	+	+	+	+	Peroral 6000 ME/kun qon zardobida vitamin Dning me'yoriy miqdoriga erishilguncha, profilaktik doza – 2000 ME	1 fl
Prednizolon	mushak orasiga vena ichiga 1-2mg/kg			+	+	+	mushak orasiga vena ichiga 1-2mg/kg	5-10 amp
Furosemid	Vyena ichiga 1 mg/kg			+	+	+	Vyena ichiga 1 mg/kg	5 amp
Oktreotid	teri ostiga yoki vena ichiga 50-3000 mkg/sut			+	+	+	teri ostiga yoki vena ichiga 50-3000 mkg/sut	10-20 amp
Ondansetron	mushak orasiga vena ichiga 0,1 mg/kg	+	+	+	+	+	mushak orasiga vena ichiga 0,1 mg/kg	5-10 amp
Albumin 20%	Vyena ichiga 3-5 ml/kg			+	+	+	Vyena ichiga 3-5 ml/kg	Ko'rsatma bo'yicha
Nifuroksazid	Peroral yosh dozalarida	+	+	+	+	+	Peroral yosh dozalarida	1 up
Rifaksimn Metronidazol	20-30 mg/kg/sut 22,5 mg/kg						20-30 mg/kg/sut 22,5 mg/kg	
Eritropoetin	Vyena ichiga 40 ME/kg			+	+	+	Vyena ichiga 40 ME/kg	5 fl
Pankreatin mikrosferik	Peroral 1000-2000 YED lipaza/kg vaznga	+	+	+	+	+	Peroral 1000-2000 YED lipaza/kg vaznga	2 up
Levokarnitin	Vyena ichiga Peroral	+	+	+	+	+	Vyena ichiga Peroral	5 -10 amp 1 up

	100 mg/kg						100 mg/kg	
Kalsiy karbonat, kalsiy sitrat	Peroral yosh dozalarida 400-1200 mg/sut	+	+	+	+	+	Peroral yosh dozalarida 400-1200 mg/sut	1 up
Budesonid	Peroral 3 mg 3 marta kuniga				+	+	Peroral 3 mg 3 marta kuniga	1 up
Azatioprin	Peroral 2-2,5 mg/kg/kuniga				+	+	Peroral 2-2,5 mg/kg/kuniga	1 up
Izoh: (ko'rsatmaga muvofiq)								

(REJALI JARROHLIK AMALIYOTI)

Davolash tadbirlari (operativ davo)	Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator yordam		Statsionar yordam		
Jarrohlik amaliyoti/aralashuv/muolaja nomi	OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari
1.					
2.					
...					
Izoh: (bu yerga jarrohlik amaliyoti/aralashuv/muolajani o'tkazish uchun ko'rsatma keltiriladi)					

(DAVOLOVCHI OVQATLANISH/PARHEZ)

Ovqatlanish tartibi	Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator yordam		Statsionar yordam		
Parhez stoli va uning davomiyligi	OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari
1. Stol №4 BS	+	+	+	+	+
2. Parhez xayoti davomida					

NOZOLOGIYA BO'YICHA TEZ VA SHOSHILINCH TIBBIY YORDAM KO'RSATISH HOLATLARDA

Diagnostik tadbirlar	Tibbiy xizmatlar nomi	Tez va shoshilinch tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					Xizmat ko'rsatish yoki tekshiruvni o'tkazish minimal soni	Davolash muddati
		Ambulator yordam		Statsionar yordam*				
		TTYO/ uy sharoitida	OP/ OSHP / KTMP	Tumanlararo shoshilinch yordam markazi	Viloyat shoshilinch tez tibbiy yordam IATM filiali	Respublika shoshilinch va tez tibbiy yordam IAT markazi		
Asosiy mutaxassis (shifokor) maslahati	1.							
	2.							
	...							
Izoh:								
Mutaxassis (shifokor) maslahati (qo'shimcha)	1.							
	2.							
	...							
Izoh: (ko'rsatmaga muvofiq)								
Asosiy laborator tekshiruvlar	1.							
	2.							
	...							
Izoh:								
Qo'shimcha laborator tekshiruvlar	1.							
	2.							
	...							
Izoh: (ko'rsatmaga muvofiq)								
Asosiy instrumental tekshiruvlar	1.							
	2.							
	...							
Izoh:								
Qo'shimcha instrumental tekshiruvlar	1.							
	2.							
	...							
Izoh: (ko'rsatmaga muvofiq)								

***SHOSHILINCH STATSIONAR DAVOGA KO'RSATMA: (bu yerga ambulator davo jarayonida paydo bo'ladigan statsionar davoga ko'rsatmalar yoziladi)**

Diagnostik tadbirlar	Tibbiy xizmatlar nomi	Tez va shoshilinch yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					Xizmat ko'rsatish yoki tekshiruvni o'tkazish minimal soni	Davolash muddati
		Ambulator yordam		Statsionar yordam*				
		TTYO/ uy sharoitida	OP/ OSHP / KTMP	Tumanlararo shoshilinch yordam markazi	Viloyat shoshilinch tez tibbiy yordam IIATM filiali	Respublika shoshilinch va tez tibbiy yordam IIAT markazi		
Boshqa turdagi tekshiruvlar	1.							
	2.							
	...							
Izoh: (ko'rsatmaga muvofiq)								

(MEDIKAMENTOZ DAVO)

Davolash tadbirlari (asosiy medikamentoz davo)		Tez va shoshilinch yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Statsionar yordam*				
		TTYO/ uy sharoitida	OP/ OSHP / KTMP	Tumanlararo shoshilinch yordam markazi	Viloyat shoshilinch tez tibbiy yordam IIATM filiali	Respublika shoshilinch va tez tibbiy yordam IIAT markazi		
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo'llanilishi							
1.								
2.								
...								

Izoh:

Davolash tadbirlari (qo'shimcha medikamentoz davo)		Tez va shoshilinch tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Statsionar yordam*				
		TTYO/ uy sharoitida	OP/ OSHP / KTMP	Tumanlararo shoshilinch yordam markazi	Viloyat shoshilinch tez tibbiy yordam IIATM filiali	Respublika shoshilinch va tez tibbiy yordam IIAT markazi		
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo'llanilishi							
1.	1.							
2.	2.							
...	...							

Izoh: (ko'rsatmaga muvofiq)

(TEZ VA SHOSHILINCH JARROHLIK AMALIYOTI)

Davolash tadbirlari (operativ davo)	Tez va shoshilinch tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator yordam		Statsionar yordam*		
	TTYO/ uy sharoitida	OP/ OSHP/ KTMP	Tumanlararo shoshilinch yordam markazi	Viloyat shoshilinch tez tibbiy yordam IIATM filiali	Respublika shoshilinch va tez tibbiy yordam IIAT markazi
Jarrohlik amaliyoti/aralashuv/muolaja nomi					
1.					
2.					
...					
Izoh: (bu yerga jarrohlik amaliyoti/aralashuv/muolajani o'tkazish uchun ko'rsatma keltiriladi)					

(DAVOLOVCHI OVQATLANISH/PARHEZ)

Ovqatlanish tartibi	Tez va shoshilinch tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator yordam		Statsionar yordam*		
	TTYO/ uy sharoitida	OP/ OSHP / KTMP	Tumanlararo shoshilinch yordam markazi	Viloyat shoshilinch tez tibbiy yordam IIATM filiali	Respublika shoshilinch va tez tibbiy yordam IIAT markazi
Parhez stoli va uning davomiyligi					
1.					
Izoh: (Statsionardan chiqishga ko'rsatma/ rejali shifoxonaga o'tkazishga ko'rsatma to'liq yozilishi kerak)					

(DISPANSERIZATSIYA)

(SOG'LOM KONTINGENT DISPANSERIZATSIYASI/"D" NAZORATGA OLINGAN BEMOR DISPANSERIZATSIYASI)

Dispanserizatsiya tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	OSHP/OP	KTMP	Tadbirlar minimal soni	Dispanser nazorati muddati	
Mutaxassis (shifokor) maslahati	1. OSH	+	+	Yilda 2-marta	1. Birlamchi shifoxonada davolanib chiqqandan so'ng 1-3 oy davomida shifokor nazorati; 2. so'ng 1-chi yil har 3 oyda, keyingi yillar yilda 2-marta "D" nazorati o'tkaziladi;	
	2. gastroenterolog	+	+	Yilda 2-marta		
	3. LOR		+	Ko'rsatma bo'yicha		
	4. stomatolog		+	Ko'rsatma bo'yicha		
	5. nevropatolog		+	Ko'rsatma bo'yicha		
	6. Endokrinolog		+	Ko'rsatma bo'yicha		
	7. gematolog		+	Ko'rsatma bo'yicha		
	8. ginekolog		+	Ko'rsatma bo'yicha		
Izoh:						
Laborator tekshiruvlar	1. Qonning umumiy (klinik) taxlili	+	+	Yilda 2-marta		
	2. Siydikning umumiy (klinik) tahlili	+	+	Yilda 2-marta		
	3. Qonning biokimyoviy tahlili	+	+	Yilda 2-marta		
	4. koprologiya	+	+	Yilda 2-marta		
Izoh:						
Instrumental tekshiruvlar	Qorin bo'shlig'i a'zolari UTT	+	+	Yilda 2-marta		
Izoh:						

(BIRLAMCHI, IKKILAMCHI VA UCHLAMCHI PROFILAKTIKA/ SKRINING)

Profilaktika tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	OSHP/OP	KTMP	Tadbirlar minimal soni	Reabilitatsiya muddati
Mutaxassis (shifokor) maslahati	1.				
	2.				
	...				
Izoh:					
Laborator tekshiruvlar	1.				
	2.				
	...				
Izoh:					
Instrumental tekshiruvlar	1.				
	2.				
	...				
Izoh:					
Profilaktika usullar	1.				
	2.				
	...				
Izoh:					
Davolash tadbirlari (nomedikamentoz davo)					
Profilaktik fito/dori vositalarining (xalqaro patentlanmagan) nomi	Profilaktik fito/dori vositalari dozirovkasi va qo'llanilishi	OSHP/OP	KTMP	O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
1.					
2.					
...					
Izoh:					

(REABILITATSIYA)

Reabilitatsiya tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	Uy sharoitida	OSHP/OP / KTMP	Statsionar sharoitida	Tadbirlar minimal soni	Reabilitatsiya muddati
Mutaxassis (shifokor) maslahati	1.					
	2.					
	...					
Izoh:						
Laborator tekshiruvlar	1.					
	2.					
	...					
Izoh:						
Instrumental tekshiruvlar	1.					
	2.					
	...					
Izoh:						
*Bu yerga nozologiya bo'yicha bemorlarni uy/poliklinikv/statsionar sharoitida o'tkazilishi kerak bo'lgan reabilitatsiyaga ko'rsatmalar kiritilishi kerak						
Reabilitatsion usullar	1.					
	2.					
	...					
Izoh:						
Davolash tadbirlari (medikamentoz davo)		Uy sharoitida	OSHP/OP / KTMP	Statsionar sharoitida	O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo'llanilishi					
1.						
2.						
...						
Izoh:						

(PALLIATIV DAVO)

Palliativ tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	Uy sharoitida	OSHP/OP / KTMP	Statsionar sharoitida	Tadbirlar minimal soni	Reabilitatsiya muddati
Mutaxassis (shifokor) maslahati	1.					
	2.					
	...					
Izoh:						
Laborator tekshiruvlar	1.					
	2.					
	...					
Izoh:						
Instrumental tekshiruvlar	1.					
	2.					
	...					
Izoh:						
*Bu yerga nozologiya bo'yicha bemorlarni uy/poliklinikv/statsionar sharoitida o'tkazilishi kerak bo'lgan palliativ davoga ko'rsatmalar kiritilishi kerak						
Palliativ davo usullar	1.					
	2.					
	...					
Izoh:						
Davolash tadbirlari (medikamentoz/nomedikamentoz davo)		Uy sharoitida	OSHP/OP / KTMP	Statsionar sharoitida	O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
Dori-vositasi/fito-preparatning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositasi/fito- preparatning dozirovkasi va qo'llanilishi					
1.						
2.						
...						
Izoh:						